

SZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRA

Éves előfizetésben átvéve.
 Budapesti előfizetésre ..... 16 hft.
 Magyarországon másra ..... 4 " "
 Külföldi előfizetésre ..... 20 hft.
 Magyarországon másra ..... 5 " "
 Postán szállítva ..... 24 hft.
 Magyarországon másra ..... 6 " "
 Egyes szám ára 5 fillér.

Megjelenik minden nap, a hétvége és ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyváradi, Szilágyi Dezső-u. 4.
 A szerkesztőség kéziratok visszatérítésére vagy megőrzésére nem vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XXIII. évfolyam 33. szám. Nagyváradi Szombat, 1917 február 10.

Németország és Amerika

A holland semlegesség.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) Hágától jelentik: A lamara ülésén Cort van der Linden külügyminiszter nyilatkozott. Kijelentette, hogy Németország részéről bejelentett szigorított buvárhajóharc nem adott okot a kormány állásfoglalásának megváltoztatására. A kormány pontosan ragaszkodik a nemzetközi joghoz. Ami jogos, az jogos marad, ha a másik fél javára szolgál. A kormány nyomatékosan tiltakozott a bejelentett buvárhajóharc ellen. A kor-

mány most ép oly kevésbé talált okot nemzetközi politikájának megváltoztatására, mint az előző esetekben, amikor a nemzetközi jogot megsértették. Szigorúan ragaszkodik az egész országtól helyeselt semlegeségi politikához mindegyik hadviselővel szemben.

Nem tér el attól az elhatározástól, hogy az ország területének, szuverenitásának bármely oldalról való megsértését fegyveres ellenállással fogadja.

A rizikó a hajóké.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) A washingtoni kormány kijelentette, hogy ez időszereint fizikailag lehetetlen minden hajó mellé, mely az elzárt területen halad, két kísérőhajót adni Hangsúlyozza, hogy a hajós vállalatoknak maguknak kell határozniok, átlépjék-e a veszedelmes zónát?

Katonai toborzás Amerikában.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) Lugaából jelentik: Amerika valamennyi államában megkezdődött az önkéntes jelentkezés katonai szolgálatra.

Hírek Ford pálfordulásáról.

Budapest, febr. 9. (Saját tudósítónktól.) Berlinből jelentik: Idétkerest jelentések szerint Ford, az ismert kékespostol kijelentette, hogy háboru esetén automobilgyárait az amerikai kormány rendelkezésére bocsátja.

A Merring Post ezzel szemben azt írja, hogy Ford Bryan rendelkezésére ajánlotta volna fel vagyonát a Wilson és a háboru ellen való akcióra.

Amerika szervezi a háborut?

Budapest, febr. 7 (Saját tudósítónktól.) A Daily Chronicle jelent Washingtonból: Hivatalos körök szerint abban az esetben, ha háboru kerül a sor, Amerika csak defenzív hadjáratot visel, miközben nagyszerű arányban megszervezi a háborut.

Az orosz ördögmotolla.

Budapest február 9. (Saját tudósítónktól.) Amsterdamból jelentik: Pétervári hírek szerint Szaszszonov aligha foglalja el londoni nagyköveti állását, mert rövidesen külügyminiszter lesz, Pokrowszki pedig Galicsyn herceg miniszterelnök utóda.

Ez az Angliának kedvező változást a legutóbbi pétervári konferencián erősítették ki.

A blokad és a buvárhajók működése.

Kedd, szerda: 60,000 tonna, tegnap 52 000 tonna veszteség.

Jelentések az anfant hajók elsüllyesztéséről.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) Londonból a következő Reuter jelentések érkeztek:

Az 1860 tonnás Torino és a 2157 tonnás Bauntles nevű angol gőzöket német tengeralattjárók elsüllyesztették.

A California angol gőzöt figyelmen kívül elsüllyesztették. A hajó 205 utasából 8, a legénységéből 20 ember viasba fult, 4 embert a robbanás megölt.

A 2682 tonnás Hollin Side nevű angol gőzöt elsüllyesztették. A kapitányt megmentették, a legénységet csónakokban hátrahagyták.

A 2776 tonnás Corsteau Prince gőzöt elsüllyesztették. A hajó legénységét megmentették.

Hágából jelentik: Kedden és szerdán az entente hajóiból 60 000 tonnát vesztett.

A S-colonak jelentik Londonból: Az utolsó 24 órában 52000 tonna súlyú entente hajó pusztult el.

Két heti élelmiszer Angliában

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A Daily Telegraph azt a hírt közli, hogy Angliában csupán két hétre való élelmiszert halmoztak fel a blokad bejelentése előtt.

Bruszilov súlyos beteg.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) Stocinomi jelentés szerint Bruszilov súlyosan megbetegedett. Állapota válságos. A cár naponta jelentést kap.

Az orosz cár licitál.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) Az orosz cár kijelentette Wielopolski grófnak, hogy amikor az orosz csapatok Varsóba bevonulnak, Lengyelország rögtön autonómiát kap s hozzácsatolja az egykori Lengyelországhoz tartozó már meghódított s még meghódítandó területeket is.

Az ellenzék harcot hirdet a kormánynak ellen.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 9.

A képviselőház mai ülése előtt **Haller István** interpellációt terjesztett be az érsekújvári választási visszaélések és terrorizmus miatt.

Az ülést délután fél 4 órakor nyitotta meg **Szász Károly** elnök a bajszentlászlói Országgyűlési választási visszaélések és terrorizmus miatt. Indítványára a képviselőház

a nagyszalontai **Arany-Annepélyné** küldöttséggel képviselteti magát.

Ezután harmadszori olvasásban elfogadták a hősök emlékére szóló törvényjavaslatot a miniszterelnököknek a kivételes hatalom igénybevételéről szóló hatodik jelentésére.

Illés József előadó ismerteti a javaslatot a elfogadásra ajánlja.

Földes Béla: Ellenségeink két, és hátrajártat viselnek ellenük: polgári és katonai tevékenységünkben támadnak. A kormány harcot üzent az ellenzéknek, felveszik a harcot, melyet ellenük indítottak. Nemetországban nagyobb a befolyása a népképviselőnek. Polemisál Tisza választójogi becséde ellen.

Szünet után

Eszterházy Mór gróf a közigazgatást szociális szempontokból bírálja. Kifogásolja, hogy nincs egy miniszter se a Házban.

Beck Lajos: Szünet hordanak.

Eszterházy Mór gróf: A hadimunka költségvetésben a magyar kisiparnak nincsen megfelelő szerepe az osztrákokéhoz mérten. Az eddig kötött szerződéseket ki kell küszöbölni. A reklámokkal kapcsolatban kérde, mi történik a felfüggesztett tisztviselőkkel? A malmoknál miért nem reklámoznak? Sok a panasz a malmok ellen. Nem fogadja el a javaslatot.

Návay Lajos felel, hogy a földműves emberek liszt és kenyéradagját csökkenteni nem szabad, a földművesnek mindegy a kenyere azért imádozik. Az ipar elhagyása a földműveseknél szerető, hogy az árakat körzetenként egy bizottság állapítsa meg. A kenyér, kenyérmagvak és liszt árát emelni nem szabad, mert ez a legszegényebb osztályt sújtaná. A termelőnek le kell mondani a többletről, mikor azt száz és száz ezrek egészsége fizetné meg. A termelő így is megtalálja számítását. A többtermelés és parcellázás jelezzeivel foglalkozik ezután, s kijelenti, hogy ezek nem állják meg helyüket. A közép és nagybirtoknál jobban megtalálja számítását a földműves, mint a kis parcellánál, a tévedés az, hogy a kisbirtokon El-dorad a földműves élete. És fantasztikum. **A földbirtok konzervatív**, nem jó az, ami maradt, de a jó: konzerválni hasznos és helyes. Nem hiszi, hogy a középbirtok a maga jólétéből feladná azt a kötelességet, a mivel a nemzetnek tartozik. (A szónokot Tisza István miniszterelnökkel élén az egész munkapárt üdvözli.)

A vitát félbeszakították s holnap folytatják.

Holnap indokolja meg indítványát **Kelen Béla**, aki az állami és vármegyei tisztviselők háborús pótlékát természetesen javasolja kiadni. Ülés vége 9 órakor.

Wilson senki sem követi.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: A **Matin** arról értesül, hogy a semlegesek nem csatlakoznak Wilson akciójához.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) Svájcban megállapítják, Wilsonhoz nem csatlakoznak a semlegesek, még Délamerikai államai sem. Nem hajlandók a háború szekerébe fogatni magukat az antant javára. Ezért a szenatusban nagy harc lesz. Románia példáját fogják Wilson elé hozni.

200.000 tonna veszett a tengerbe.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) Holland hajótulajdonosok a német blokád első heti hatásait rendkívülinek mondják. Legutóbb 200.000 tonna veszett a tengerbe.

Égnek az orosz vasutak szénbányái.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) Ickuckból jelentik: A szibériai vasutak szénbányája óriási lángok közepette ég, a kár 80 millió rubel, a vasutak közlekedését korlátozták.

Támadások az Ancrenál.

Berlin, február 9. A nagyhatalmak közlése:

Keleti harctér.

Az Ypern és a Witschete hajlásban, valamint az Ancrenál a Sommeig élénkebb tűzérési harc folyt. Délelőtt az angolok Serenél támadtak, visszaverték őket. Az Ancre északi partján rövid megerősítés után új támadások következtek, amelyek folyamán Baillecourt-nál némi területet veszítettünk. Az Enteres vasúti erődötől északra egy, a maga egészében meggyűlölő előretörés után az angolok kezén maradt egy keskeny betörési hely, melyet elrekesztettünk. A Maas és Mosel közt határozott tűzérési előkészítés után egyik századunk Fuiraynél behatolt a franciák állásába egész a harmadik vonalig és kis veszteséggel 26 foglyot hozott vissza.

Keleti harctér.

A Dünától a Dunáig nem volt nagyobb harc tevékenység.

Macedóniai front.

Nincsen különös esemény.

Az antant januárban 55 repülőgépet veszített.

Januárban repülőgépek a szigorú hideg dacára teljesítették pontos megfigyelő, földérítő és támadó feladataikat. Az elmúlt hónapban 34 repülőgépet vesztettünk. Az angolok, franciák és oroszok légi harcban vagy a földről való lelövés folytán 55 repülőgépet veszítettek, amelyek 29 megfigyelésünk szerint a vonalak mögött lezuhant, 26 pedig birtokunkban van. Ezen kívül 3 ellenséges kötött légeőrműt felgyújtottunk és ennek következtében lezuhantak, mi egy léggömböt sem veszítettünk.

Az antant az amerikai háborúra spekulál.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) A Daily Chronicle szerint az antant egyik bizottsága Amerikába megy s ott a kormánynyal és a gyárakkal megbeszélést folytat a segélykérőkre nézve, ha kitörne a háború Amerika és a központi hatalmak között.

Csend minden harctéren.

Keleti harctér. Budapest, február 9. (Hivatalos.) Az arcvonal egyes szakaszain élénkebb tűzérési tevékenység és repülőgépek és repülőgépek járőralkotások.

Olasz és délkeleti harctér. A helyzet változatlan. Hófer.

Az antant számlájára.

Budapest, február 9. (Saját tudósítónktól.) Az antant elvállalta az oláh államháztartás költségeit a békekötésig.

MAYER ÖDÖN és Tsa.

villamos- és gázerőre berendezett ékszer ipartelepe
Nagyvárad, Színház-utca 4. szám alatt

Elfogad egyházi felszerelések tűz és galván aranyozását és ezüstözését. Készít drágaköves ékszereket, elfogad átalakításokat és javításokat.

!! Aranyat legmagasabb napi árrban veszünk !!

† Báró Hornig Károly bibornok.

A magyar katolikus egyháznak nagy nagy gyásza van. Budapesti tudósítónk tegnap következő táviratban értesített báró Hornig Károly bibornok, veszprémi püspök haláláról:

Hornig bibornok ma reggel Veszprémben szívvelhűtésben meghalt.

Magyarország főpapjainak egyik legnagyobbja száll vele sirba. Hornig bibornok nagy volt úgy tehetségére, mint főpapi jellemre, s így méltán sorakozott a világegyház legnagyobbjai közé, mint a szent római egyház kardinálisa Legutoljára a koronázáson szerepelt az agg főpap, ki mint veszprémi püspök „a királyné kancellárja” címet viseli, Magyarország közjoga szerint s ő koronázta meg a királynét a Mátyás templomban a király koronázása után.

Hornig bibornok kultuszminiszteri osztálytanácsos volt, később miniszteri tanácsos az egyházpolitikai harcok kitörése előtt.

Mikor gróf Csáky Albin akkori kultuszminiszter 1890-ben kiadta az elkeresztelési rendeletet, az ország katolikusai nagy erővel támadták a kormányt. Később a római kuria is helytelenítette ezt a rendeletet, mert sérelmes volt a katolikus egyházra. Gróf Csáky Albin azzal védekezett, hogy a kultuszminiszteri egyházi referensek úgy informálták őt, hogy ez a rendelet a katolikus egyház felfogása szerint megengedett uton szabályozza azon gyermekek vallását, kik vegyes vallású szülők házasságából születtek. A miniszternek ez a védekezése Hornigra is vonatkozott. Hornig ekkor bátran kijelentette:

— Igenis, — ha én magam adtam volna ezt a tanácsot, — akkor is tévedtem.

A nagy halott életrajza a következő:

Báró Hornig Károly született 1840. aug. 10-án. Pappá szentelték 1862. dec. 10-án. 1866-ban a budapesti Kezenti papnevelőben teológiai felügyelő lett. Részt vett a vatikáni szinodon S. mor. hercegprímás oldalán. 1870-ben reáns tanár lett a budapesti egyetem hittudományi fakultásán. 1878-ban esztergomi káplán és hercegprímási iroda igazgató lett, 1882-ben kulcsosbírói osztálytanácsos, 1883. nov. 18-án veszprémi megyéspüspök, 1898-ban világiósok belső titkos tanácsos, 1912-ben bibornok lett. A veszprémi püspökök közül ő az első, aki bejutott a bibornoki kollégiumba. Itt és művészek képzésére voltak áldozott 25 éves püspöki felügyelői adományokkal és ki való intézményekkel örökölte meg. Iradalmilag is működött. Szerkesztette a R. ligiót és az Irodalmi Értesítőt. Önállóan jelent meg több egyházi beszéde. Kiszálla a római magyar történelmi intézet által a Monumenta Romanae episcopatus Veszprimensis c. nagy művet.

Az elhunyt bibornok temetéséről még nem történt intézkedés. Az egyházi rendeletek részletesen szabályozzák a bibornokok temetésére vonatkozó szertartásokat, hogy

azok méltók legyenek a halott nagy egyházi méltóságához.

Hornig Károly báró reggel 8—fél 9 kor halt meg. Ötösködés közben érte utól a halál. Már régebben influenza gyötörte, amelyből látszólag kigyógyult. A koronázáson is gyöngékedett s úgy látszik, hogy ötösködés közben a betegség utóhatása lepte meg s megölte.

Vagyonát a veszprémi egyházmegyei pénztárnak hagyta. Haláláról a királyt, a hercegprímást, a bécsi kurciust s általa XV. Benedek pápát, Tisza István miniszterelnököt, a katolikus és g. kath. főpapságot értesítették. Temetése kedden délelőtt lesz s a temetési szertartást Csernoch János hercegprímás végzi. Veszprémben temetik el az általa emelt Károly sírboltba. Végrendeletében egyszerű temetést kíván.

A felmentettek jelentkezése.

Február 12-től 21-ig.

Az 1915. évi II. t. c. alapján és a m. kir. honvédelmi miniszter urnak folyó évi 1800/eln. 18 szám alatt kiadott rendelete folytán felhívom mindazokat a Nagyvárad tartózkodó népfelkeltésre kötelezettek, tehát nemcsak a magyar, hanem Osztrák állam polgárokat és a bosznia hercegovinai terítományi illetőségűeket is, valamint a magukat obmányaig igazolni nem tudó idegen állam polgárokat, akik:

1. az 1872 évi január hó elseje és az 1891 évi december hó 31-ike között születtek és jelenleg a közös hadseregben, haditengerészetnél, honvédségnél (népfelkeltés nélküli vagy csendőrségnél nem szolgálók, tekintet nélkül arra, hogy a sorozáskor, vagy a szemlén alkalmatlannak találtattak, vagy alkalmatlanságuk folytán bevonultak és később a tényleges szolgálatból alkalmatlanságuk miatt elbocsátottak.

2. A fenti említett születési évfolyamokhoz tartoznak és a népfelkeltési tényleges szolgálat alól akár megtagadott, akár bizonytalan időre mentettek fel, vagy a népfelkeltési bemutató szemlén való megjelenés alól foglalkozásuk alapján eddig fel voltak mentve, úgy mint a vasutaknál, postánál, távirtnál, hajózási vállalatnál, szénbányákban, határrendőrségnél, a m. kir. állami vasgyáraknál stb. alkalmazottak, lelkészek, papi jellegű tanárok, nyilvánvalóan alkalmatlanok, mindennemű népfelkeltési szolgálatra alkalmatlannak osztályozottak, eskőrészek, katonai, vagy honvéd felülvizsgálaton elbocsátottak, nyugdíjjal (sebeülési, vagy személyi pótló vagy roktanúsági nyugdíjjal) vannak ellátva, volt tisztek és orvosok,

3. a fenti születési népfelkeltésre kötelezettek közül az eddig elrendelt népfelkeltési bemutató szemlén vagy utóbemutató szemlén, illetőleg pótszemlén megjelenni tartoztak, de ebből kötelezettségüknek eleget nem tettek, hogy a népfelkeltési szemlére történendő összehírasuk végett Nagyvárad város tanácsának katonai ügyosztályánál (városnév II. em. 32. sz. szoba) jelenjenek meg és pedig 1917 évi február hó 12. napjától kezdődőleg 1917 évi február 21-ik napjáig bezárólag terjedő időben mindenkor a d. e. fél 8 órától d. u. 2 óráig terjedő hivatalos órák alatt és a régi népfelkeltési igazolványi lapot, vagy más katonai okmányokat hozzáuk megváltva és pedig:

az 1891, 1890, 1889 évben születettek 1917 évi február 12-én,

1888, 1887 évben születettek 1917 február 13-án,

1886, 1885 évben születettek 1917 február 14-én,

1884, 1883 évben születettek 1917 február 15-én,

1882, 1881 évben születettek 1917 február 16-án,

1880, 1879 évben születettek 1917 február 17-én,

1878, 1877 évben születettek 1917 február 19-én,

1876, 1875 évben születettek 1917 február 20-án,

1874, 1873, 1872 évben születettek 1917 február 21-én.

A kiűzött határidők a jelentkezők által pontosan betartandók, mert a nem megfelelő időpontban megjelenők jelentkezése a munkatorlás elkerülése miatt nem fog felvételei, csupán a kijelölt napokon.

A népfelkeltési bemutató pótszemlék az 1917 évi február hó 26-ika és március hó 19-ike között később megállapítandó és hirdetményileg közzéteendő napokon fog megtartatni. A szemlére való idézés behívási parancsokkal fog megtörténni.

Sem összehírasra, sem pedig szemlére nem tartoznak megjelenni: a tartalékos, a szolgálaton kívüli viszonyban levő és a nyugdíjas katonai havidíjasok, amennyiben a szolgálatukat megtartották.

A népfelkeltési bemutató pótszemlén az alább felsoroltak kivételével mindenkinek meg kell jelenni, tehát azon népfelkeltésre kötelezetteknek is, kik a pénzügyorségnél, a vasutaknál és a vasutak bármiféle szolgálatában, gyárakban, üzemekben, a posta és távirtnál, hajózási vállalatnál vagy az ezekhez tartozó gyárakban és műhelyekben, a közszolgálat munkás osztályokban, a m. kir. vasgyárak központi igazgatóságánál és az annak vezetésé alatt álló gyárakban és üzemekben s végül a határrendőrségnél alkalmazva vannak, ezeken kívül meg a hadiszolgálatra ki-rendeltetteknek és orvosoknak is.

Nem tartoznak megjelenni a népfelkeltési bemutató szemlén:

a) a nyilvánvalóan alkalmatlanok, vagyis azok, akik a következő fogyatkozások valamelyikében szenvednek: egyik kéz vagy láb hiánya, mindkét szem vaktsága, siketvámság, hlyesség, bíróság kimondott tébolyodottság, örültség vagy gyengeselmjűség;

b) az egyéb elmebetegék, úgy az a), mint a b) alatt említett egyének tartoznak fogyatkozásukat a szemlebizottság előtt okmányaig igazolni;

c) akik annak idején a sorozáskor törlendőknek osztályozottak;

d) akik már valamely előző szemlén alkalmatlannak találtattak és a népfelkeltési tényleges szolgálat alól már eddig névszerint felmentve voltak;

e) a bevett és törvényesen elismert válásfelekezések felszentelt, illetőleg felavatott (tényi g. hivatás szerűen alkalmazott) lelkészek és papi jelöltek;

f) a nyugdíjas és szolgálaton kívüli viszonyban levő katonai és honvéd havidíjasok.

g) a roktanúsági ellátásban levő roktanúsági nyugdíjjal ellátott katonai vagy honvéd egyének, akár nyertek a roktanúsági házában elhelyezést, akár saját otthonukban laknak,

h) akik a hadsereg, honvédség vagy csendőrség kötelekeiből katonai (honvéd) felülvizsgálata után a mindennemű népfelkeltési szolgálatra alkalmatlannak osztályozottak, azok az egyének, akik ezen osztályozásukat a népfelkeltési parancsok által kiállított mentesítő igazolvánnyal vagy végzettségükkel tudják igazolni. A felülvizsgálata után a mindennemű népfelkeltési szolgálatra alkalmatlannak osztályozott és tiszti rangukat nem nem tartott volt tisztek, ha ezen osztályozásukat kilepti bizonyítványokat igazolják, szintén nem tartoznak a pótszemlén megjelenni.

Az ellátott roktanúsági nyugdíjjal vagy sebeülési (személyi) pótdíjjal ellátott katonai honvéd vagy csendőri egyének, ha azok az előző i) bekezdés szerint a népfelkeltési szemlén való megjelenés alól ni csonak felmentve — a népfelkeltési bemutató szemlén megjelenni tartoznak.

Nem kötelesek a szemlén megjelenni az időleges nyugdíjjal ellátott egyének, mert azok a hadsereg kötelekeiből még nem bocsátottak el.

Föl vannak mentve a szemlekötelezettség alól még a háboru tartamára kinevezett honvéd vagy népfelkelő orvosok, akik a cs. és kir. hadseregnél és a m. kir. honvédségnél, az önkéntes betegápolásnál, — a rokkantügyi hivatal — egészségügyi intézetnél vagy polgári kórházaknál a honvédelmi miniszter által elrendelt hadrendi beosztás alapján teljesítenek katonai szolgálatot.

Azon népfelkelésre kötelezett, aki az összeírásra nem jelentkezik, egy hónpi fogháztól két évig terjedő börtönnel büntetetik.

Nagyvárad, 1917. február 8.

Elemér Ferenc,
katonai tanácsnok.

Leérkezett a vigalmi-adó szabályrendelet.

**A színház, mozikat
és a kártyázást
nem adóztatják meg.**

A vigalmi adóról szóló szabályrendelet jóváhagyását már évek óta várja Nagyvárad városa, mert tetemes évi jövedelmet vár tőle. A szabályrendelet tervezet szerint ugyanis megadóztatná a város nemcsak a mindenféle táncmulatságokat, hangversenyeket, mutatványos előadásokat, hanem a színház és a mozgófénykép színházak előadásait is és végül a kártyázást.

Végre most leérkezett a szabályrendelet a belügyminisztertől, de a jóváhagyás, vagyis a miniszter döntése nagyon alászállítja azokat a vérmes reményeket, amelyeket a vigalmi adóról szóló szabályrendelethez fűzött Nagyvárad városa, a jövedelmezőség tekintetében.

A belügyminiszter leiratában nem tesz észrevételt, hogy Nagyvárad városa vigalmi-adó címen új jövedelmet szerzhessen, s a színi előadások vigalmi-adó alá vonására és a mozgófénykép előadások engedélyezési díjának szedésére vonatkozó rész kivételével a szabályrendeletet jóváhagyja és ha az általa elrendelt módosításokat a város keresztülvisszi, nincs kifogása, hogy a vigalmi adó életbeléptetésére azonnal megteszi Nagyvárad a szükséges intézkedéseket és az adók beszedését nyomban megkezdi.

A színház és mozgószínház vigalmi adó alá vonására nézve elhatározását a miniszter egyelőre függőben hagyja.

A szabályzat szerint a magánházaknál belépődíjak mellett megtartott szórakozások is bevonatnak a vigalmi adó alá; ennek elmentmond a szabályzat azon intézkedése, hogy ezakis a rendőri engedély alapján tartott szórakozások esnek a vigalmi adó alá. Ha rendőri engedély a magánházaknál tartandó szórakozáshoz nem kell, akkor a szabályrendeletben előálló ellentét megszüntetendő.

A kártyázásnak, mint szórakozásnak önálló községi adóval terhelése az 1886. évi XXI. törvény cikk 15. §-ba ütközik. Eszerint az önálló községi adó engedélyezésének egyik feltétele, hogy annak az állam által igénybe vett adónemnek kell lenni.

A kártyajáték a kártya kincstári bélyegilletéskével már megadóztatásnak tekintendő, ezért a kártyázás megadóztatására vonatkozó része a szabályrendeletnek kihagyandó.

E szerint tehát nem lehet megadóztatni kártyázást sem, amit ugyis csak nehezen lehetett volna megvalósítani s csak a társaskörök, kasziák zaklatásával járt volna.

Azt hisszük azonban, hogy így is siet Nagyvárad városa az erősen megozsurázott szabályrendelet mielőbbi életbeléptetésével.

A VÖRÖS-KERESZT farsangi estéje.

A Vörös Kereszt Egyesület, mely estélyivel eddig is oly szép összeget tudott összegyűjteni a sebesült hősök ápolására, ismét a közönség áldozatkészségéhez fordul. Farsang utolsó napján, február 20-án nagy-szabású estélyt rendez a Vigadóban. Olyan érdekes és vonzó estélyről van szó, mely feltétlenül a legszélesebb körök érdeklődését fogja felkelteni.

Ebben a tárgyban tegnap d. u. 6 óra kor a városháza kisteremben értekezlet volt dr. Cziffra Kálmán főispán elnöklése alatt. Jelen voltak:

Cziffra Kálmán dr., Labán Lajos, Fráter Imre dr., Pallay Lajosné, Rimler Károlyné, dr. Gyöngyössi Istvánné, dr. Ágoston Páterné, Fehér Dezsőné, Nadányi Károlyné, Szentlélek Kálmáné, Rósimon Mórné, Szatmáryné Zsigmondy Anna, Wiener Jánosné, dr. Mihelffy Lajosné, Sulyok Istvánné, Vajnovszky Vilma, dr. Krüzer Aladár, Sas Ede, Fehér Dezső, dr. Sass Elemér, Várady Aladár, Pécsor Ferenc és Székely János.

Dr. Cziffra Kálmán főispán az értekezletet megnyitván, rámutatott arra az igazán nagy és elismerésre méltó munkára, amelyet a Vörös Kereszt Egyesület a háboru tartama alatt kifejtett. Ebben a munkában az egyesület mindenkor szigorúan figyelembe vette azokat a szempontokat, amelyek a mai komoly idők elénk irnak s ezeket az elveket követjük a jövőben is. Szükségesnek tartja ennek hangsúlyozását, mert a napokban egyik napilapban az a hír látott napvilágot, hogy a Vörös Kereszt álarcos táncmulatságot rendez s a hír aztán lavinaszerűen terjedt tovább. Kijelenti, hogy a Vörös Kereszt sem álarcos, sem semmiféle táncestélyt nem rendez. A miről szó van, az egy, a farsang utolsó napján rendezendő estély, melyet az eddigi keretek szarmeltartásával lehetőleg nagy érdeklődés mellett kívánnak megtartani, hogy az egyesület nemcsak céljaira ismét nagyobb összeg legyen fordítható. Felkéri dr. Fráter Imrét a tervezett program előterjesztésére.

Dr. Fráter Imre ügyvezető alelnök is hangsúlyozta a Vörös-Kereszt határtalan és felebaráti szeretettől áthatott célját; ezek elérésére a nagyváradi közönség mindig bőkezűen adakozott. A legközelebb megjelendő beszámolóiból is nyilvánosságra fog jutni, hogy csak az elmúlt évben 56000 koronát juttatott a közönség az egyesületnek. Az egyet szép célját fogja szolgálni a 20 ki estély is, melynek programja váratlanul a következő lesz: Várady Aladár saját szerzeményű dalait fogja előadni úgy, mint Tarnay; ő énekel és kíséri is zongorán. A közönségnek alkalma lesz meggyőződni arról, hogy a jeles karmester nemcsak kitűnő zene-szerző, hanem épp oly jeles énekes is. — Zsigmondy Anna műdalokat énekel, Bihari Sándor cigányzene kíséret mellett magyar dalokat Vajnovszky Vilma pedig aktuális kuplékat fog előadni. Beszélesül egy tréfás szám szerepel, mellyel a háboru külföldi vezetőit fogják kifigurázni. Az előadás fél 8

órákor kezdődik a Vigadóban és ez a műsor körülbelül fél 10-re véget ér. Akkor megvacsorálhat, aki még nem vacsorált volna, lesz tréfas sorsolás, tréfás kártyajáték stb.

A programot egyhangu helyesléssel fogadták. Valóban olyan műsorról állott elő a rendezőség, mely széleskörű érdeklődésre tarthat számot.

Alaptalan híresztelések a vízhiányról.

Mostanában gyakran keletkeznek olyan kószahírek, amelyek alkalmassá a közönség megriasztására.

Egyik nap a közönlélméséről, majd a villanyvilágítás megszüntetéséről terjednek el Nagyváradon valótlan hírek, valószínűleg a lapokban más városokról hozott közlemények alapján.

A valóság pedig az, hogy Nagyvárad városa bár semminek sincs ez időszereint valami nagy bővíben, de szerencsére sem az élelmiszer, sem a közönsé dolgában nem vagyunk kétségbeesítő helyzetben, mint a legtöbb más város, s különösen nem fenyeget ezek dolgában a veszedelem.

Tegnap az egész városban az a hamis hír terjedt el, hogy egy két nap múlva nem lesz víz a városban, mert szénhiány miatt megáll a vízvezeték üze.

Nagyvárad város vízvezetéké tudvalevőleg két telepből áll: a régi telep gőzhajtású amelynek üzeméhez tehát közönsé szükséges míg az új telep villamoshajtású, amely a városi villamos telepről kapja az üzemhez szükséges hajtóerőt, tehát szoros kapcsolat van a két városi közmű között.

Illetékes helyről nyert értesülés szerint a régi vízvezetéki telep székészlete február hónapra elegendő. Továbbá éppen tegnap is érkezett a Nagypiaci vasutállomásra, a vízvezetéki telep részére több vagon szén. Szóval ma annyira el van látva a vízmű szénnel, hogy egy teljes hónapig akkor sem lenne zavar a vízszolgáltatásban, ha valami váratlan körülmény folytán addig nem érkeznek újabb szén szállítmány a vízvezetéki telep részére, ami pedig kizárt dolog.

A 2. számú vízvezetéki telepről sincs baj. Ugyanis a városi villamos telep is el van látva egy időre szénrel, tehát nincs veszedelemben a villamos telep üze; s így képes lesz a vízvezetéki telep hajtásához szükséges áramot szolgáltatni.

Baj tehát, legalább egyideig nem fenyeget bennünket sem a vízszolgáltatás, sem a villamos üze, de a kellő takarékosság szükséges mindenképpen.

A közönség ne üljön fel az ilyen kószahíresztő híreknek.

* Gyönyörű rózsás arc a nő legszépebb díszje. Az első ránc a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO crémet és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut. 7/B. Rimanóczy palota.

* Egy özvegy uriód elvállalta egy magányos uriód, vagy hivatalnokot teljes ellátással. Cim: Körözs utca 23 sz. ajtó 5. sz.

A Szigligeti Társaság a szalontai Arany-ünnepen.

A március 2 ikán, Arany János születésének századik évfordulóján rendezendő emléktünnepre meghívta a rendezőség Biharvármegye és Nagyvárad törvényhatóságát, valamennyi állami hivatal tisztviselőit, fő- és középiskolákat, kulturregységeket és az Arany János kultuszt mindig lelkesen szolgáló Szigligeti Társaságot. Amint megirtuk, Tatár Balázs az Arany emlékegyet elnöke tegnapelőtt személyesen jött be Nagyváradra a szalontaisk azon óhaját tolmácsolni, hogy szeretnék, ha Nagyvárad közönsége minél nagyobb számmal volna képviselve az emléktünnepen. És hogy a fogadtatásról és elszállásolásról idején gondoskodhassanak, a Szigligeti Társaságot kérte fel, hogy alapítsa meg az ünnepen résztvevők számát és szervezze a nagyszalontai kirándulást.

Ezenek a megbízatásnak készséggel tett eleget a Szigligeti Társaság. Az ünnepre rendező szakosztály tegnap délután tartott ülésén elhatározták, hogy a következő felhívást intézik az Arany ünnepen résztvenni kívánó nagyváradi közönséghez:

Felkérjük mindazokat, akik a Nagyszalontán március 2 án rendezendő Arany emléktünnepen részt vesznek, hogy erről levelezésként Fehér Dezsőt, a Szigligeti Társaság ünnepélyrendező bizottságának elnökét február hó 20 ikáig értesíteni sziveskedjenek. A Szigligeti Társaság részletesen tájékoztatni fogja a jelentkezőket az oda- és visszautazás idejéről, elszállásolásuk helyéről, valamint az ünnep programjáról.

A Szigligeti Társaság
ünnepre rendező szakosztálya.

Az eddigi megállapodások szerint a nagyváradiak március 2 án reggel 6 órakor indulnak Nagyszalontára. És ha elegendő számmal lesznek jelentkezők, külön vonatot rendel a Szigligeti Társaság, mellyel este 11 órakor utazhatnak vissza a városiak.

Huszonöt év Biharmegyei szolgálatában.

Udvarhelyi Béla jubileuma.

Csendesen, munka közben, a munkást most is csak néhány percre szakítva meg, 35 éves szolgálati jubileumát ünnepelte tegnap Udvarhelyi Béla, Biharvármegye árvasszéki tanácsvezető elnöke. Csendes, a mai időkhöz illő ünnepség volt csak, amelynek bensőségéből, őszinteségéből és melegségéből azonban nem hiányzott semmi.

Verner Kálmán, a megyei árvasszék elnöke a tisztviselői kar élén megjelent a jubiléumnál s egyszerű, őszinte szavakban üdvözölte, mint a munka emberét. Udvarhelyi Béla meghatva a nem várt üdvözléstől, hálsán mondott köszönetet.

Udvarhelyi Béla 1892 február 2 án lépett Biharvármegyei szolgálatába, az akkori főispán, báró Döry József ekkor nevezte ki közigazgatási gyakornokká. Még ugyanez évben dr. Wallner Ödön és Király Viktor mellett aljegyző lett.

Béthy László 1893 december havában napidíjas árvasszéki főnökké nevezte ki s a következő évi szeptemberi közgyűlés nagy szótöbbséggel választotta meg árvasszéki elnökségi taggá.

A megye árvasszéki tanácsvezető elnöki tisztét 1916 óta viseli, nagy megelégedésre és nagy munkabírással. A megye központi járásának összes árvasszéki ügyei kívül a háború óta intézi az érmihályfalvi járás árvasszéki ügyét is. A nagy takarékpénztárak forgalmával vetélkedő gyámpénztári kölcsönügyek is az ő kezében futnak össze.

Tisztviselőtársai, élükön Verner Kálmán elnökkel, bankettot akartak rendezni Udvarhelyi Béla tiszteletére, de a háborús időkre való tekintettel s mert a jubiléum szerénysége is így kívánta: csak csendesen, munkaközben ünnepelt a vármegye.

..HIREK..

A nagyváradi hó

még mindig az utcákon fekszik, a járdákról letaszították az utcastré. Valószínűleg más város se hordatta ki a havat határába, mert kevés a munkás, főleg a fuvarozó alkalmatlanság, no meg drága mulatság is ez ilyen nagytakarítás a mai napszám mellett.

Nem is szólnánk a dologról, ha nem hallanánk, hogy Németországban a nagy munkasorshány dacára is kihordták a havat a városokból. Tudvalevőleg nálunk a szegedi szegény asszonyok koszt és napi négy korona felében sem voltak hajlandók hólapátolásra, annál nagyobb szegélykezeléssel olvassuk, hogy Németországban a katonai fő kormányzó felhívására német ur-asszonyok fogták meg a lapát nyelét és takarították ki az egész várost.

Az első pillanatban azt gondoltuk, hogy talán csak ur passzióról van szó s a német ur-asszonyok csupán pár órára hecs kedvéért vállalkoztak a munkára, de a Lokalanzeiger azt jelenti, hogy a német asszonyok egészen komolyan fogták fel kötelességüket, úgy, mint minden másban s órák hosszáig dolgoztak az utcák megtisztításán. A legelőkelőbb ur-asszonyok együtt lapátoltak a polgári szolgálatra kötelezett hivatalnokokkal, kövér hentesmesterekkel, háziurakkal, sőt iskolásfiukkal és leányokkal, akik tanáraik és tanítóik vezetése és felügyelete alatt vidáman, kipirult arccal dolgoztak a havas utcán. A német lapok fényképeket közölnek ezekről az utcaszép csapatokról annak bizonyítására, milyen áldozatkész a hazai szolgálatában a német nép apraja nagyja, ur és szegény osztálya egyaránt. Vidáman és meggyőződéssel hirdetik, hogy a hólapátolás egyike a legégszerűbb testmozgás sportoknak, akár a röplé vagy a kerésszólás. És a közhatalom hatása alatt ki is tisztult a város, pénz alig kellett rá, a hólapátolók csak még egészségesebbek lettek, mint voltak azelőtt s az a jóleső ösztön is megvan, hogy egy személyi szolgálatot ők is tehettek a szeretett német hazának.

A szegedi asszonyok esete után mi ragnálta hajjút le a fejünket. Bennünk nincs leleményesség. A mi asszonyainknak, iskolásainknak, urlembereinknek nem jut eszébe ilyesmi. Nálunk az utca röheje kísérte volna azt a hivatalnokot, aki néhányad magával kiállt volna délután 5 órakor a Rákóczi útra, hogy havat hánnyon s elpetyhüdt tegye az egészséges munkával egy kicsit felhívítsa. A hatóság gondolni

se mer arra, hogy ilyen munka önkéntes vállalásáért a közönséghez forduljon. Még azt se meri megtenni, hogy a hadisegélyes asszonyok közül a tétleneket kirendelje. Hogyne! Majd lenne lárma, hogy azért a nyomorult pár koronáért rabmunkára szorítják őket.

Nálunk nincsenek tisztában ezzel, hogy mi a munka becsé s mi az önszertlen hazafias szolgálat szerfele megnyilvánulása. Talán az uriosztály megtenné, ha a hatóság kellő formát adna a dolognak és megsegítené az ingyanfa után futkosó, bakotótt fejű asszonyokat és tétlen munkásokat, akik pokróczorombák, ha három négy órai fáradságon legalább is 10-12 koronát nem keresnek.

* Majláth püspök Miskolcon.

Miskolci tudósítók jelenti: Majláth József gróf erdélyi püspök az oláh betörés következtében elmenekült híveit már a legtöbb helyen felkereste. Miben az utjában érkezett ma Miskolcra, hogy az itteni gimnáziumba járó erdélyi menekült diákokat meglátogassa. Majláth püspök két napot tölt Miskolcon s ez alatt az idő alatt a minorita rendház vendége.

* Kubinyi Géza bukása Buda-

pestről jelenti: A M. g. jelentése szerint politikai körökben nagy feltűnést kelt, hogy a kormány Kubinyi Géza gömbri főispánt elejtette. A főispán ellen egy erdélyi újság folyólag súlyos vádakat emeltek. Dobosinán ugyanis 1400 embert meztettek fel Kubinyi főispán elő érjesztésére s ő ezeket arra kényszerítette, hogy erdélyi újságban segédkezzenek. Feljelentés folytán vizsgálát indult meg, melyet Ujfaluassy szabóesi főispán vezetett. A vádak beigazolódtak s Kubinyi Géza lemondása kuszóbon van. Az eret nagy felháborodást kelt politikai körökben. Kubinyi Géza, mint ismeretes, darabont főispán volt Komáromban s beiktatásánál Zichy József gróf, aki nemrég halt hősi halált, tintatartót vágott hozzá. Ez a szeraplése az ellenzék előtt kedvezőlen emlékeztet.

* A Kath. Kőr vasárapi sétahangversenye. Mint már jeleztük, a Kath. Kőr vasárnap, a hó 11-én délután 5 órakor a Szt. László teremben a Kath. Nővédő egyesület anya- és csecsemővédelmi intézete gondozásában álló hadiárva és hadbavonultak hozzátartozói javára sétahangversenyt rendez, a melynek változatos műsorát Scharf Károly a honvédszenekar népszerű karnagya állította össze. A honvédszenekart s alkalommal Scharf fogja dirigálni az ő ismert művészetével. A műsor úgy van összeállítva, hogy képviselve van ott az opera, a magyar és a klasszikus orchesterállás zene. Közékvánatra befejező számnak Scharf „Hódolati koronázási induló” ja lett programba véve, a melyet a mult alkalommal olyan kedvezően fogadott a publikum. Közreműködik a hangversenyen Vojkó Péter berlini hegedűművész és tanár is, a ki a legutóbbi sétahangversenyen is játszott nagy sikerrel.

A teljes műsor a következő:

1. Erkel Ferenc: Hunyady László nyitány.
2. Scharf: Farsangi virágok. Keringő.
3. Svendsen: Román. (Hegedűre.)
4. Verdi: Nagy ábránd a „Traviata” operából.
5. Scharf: Koronázási hódoló induló.

* A harminchetesek a hadikö-
esőért. Az 5. magyar hadiköcsőre a
 37. gyalogezred 4 zászlóalja ezideig 30,100
 koronát jegyzett.

* A trafikok és a rendes vevők.
 Tegnap két, nem kizárólagos tőzsdés nyerte
 vissza árusítási jogát a azt, hogy árut is
 kap. Az egyik Weisz Mór, a Kiskereskedők
 Egyesületének elnöke. (Kalvaria utca), a má-
 sik Weitraub Mór alszűk (Nagyteleky-
 utca) — Itt közölik a pénzügyminiszterium
 illetékes szakosztályának véleményét arról a
 fogas kérdéssel, hogy a tőzsdés kinek mi-
 tartozik kiadni a nagyüzemből kapott do-
 hányáruból: „A tőzsdés költségtelenül kö-
 les a futó vásárlóknak minimális mennyi-
 séget kiadni a készletből, de joga van a tőz-
 sdae iránt való köteleessége a készletből ren-
 des vevőkörre részére felteretni a annak
 kiszolgáltatni olyan mennyiséget, amely a
 vevők ismert igényeinek megfelel.”

* Cseley Dezső számtanész
 meghalt. Cseley Dezső pénzügyi számtan-
 tanész tegnap este hosszas szenvedés után
 meghalt. Az elhunyt tisztviselő egyike volt
 a legkiválóbb hivatalnokoknak, aki roppant
 szorgalommal látta el nagy munkakörrel és
 nagy felelősséggel járó hivatalát. Gyenge
 szervezete összerokkadt a roppant munka
 alatt a már régebben idegben jártadta meg.
 Néhány hónappal ezelőtt hivatalában rosszul
 lett a többé nem is épült fel, míg a halál
 tegnap este véget vetett szenvedéseinek. Az
 elhunytat özvegye sírta. Temetése a hó
 11 én délután lesz a Virveszatók-utca 38. sz.
 házból.

* A Kath. Növendő Egyesület
 cipőtanfolyamának kiadása. A
 napokban ért véget a Kath. Növendő Egye-
 sület első cipőtanfolyama; hogy minő siker-
 rel, arról legelőször részletes adatok kap-
 osán beszámolunk. Az eredmény egy részét
 a közönség pár napig kiállítva láthatja
 Haltenberger Vilmos cég kirakatában. Az
 elkészített cipőknek nem egészen egyhar-
 ma da fért el a kirakatban, de ez a győz-
 mény is képet ad arról a rendkívül áldásos
 és eredményes munkáról, melyet a tanfolya-
 mon résztvevő hölgyek kifejtettek. Különösen
 az apró gyermekcipők ragadják meg rögtön
 a néző figyelmét: a hány pár cipőcske,
 annyi apró emberke lábát mentik meg a tel-
 eszorától. A gyermekcipőkön kívül vannak
 felnőttek által is viselhető cipők, komóci-
 pők, fa, posztó és bőrrel bevont fátalppal.
 Illésesek, praktikusak és a mi fő: olcsók,
 mindenki megtanulhatja készítésüket. A ci-
 pők csak rövid ideig lesznek kiállítva.

* A Nagyváradi Agrár Takarékpénztár
 múlt évi működéséről szó a mér-
 leg: a lapunk mai számában közölik. A jó-
 hírű intézet az elmúlt évben is büszke tevé-
 kenységet fejtett ki, hogy közgazdasági ér-
 dekeinket hűen szolgálja. Az igazgatóság, de
 különösen dr. Demetrovics Elek vezérigaz-
 gató körültekintő és odaadó működése nem
 csak minden nagyobb leírásoktól óvta meg
 az intézetet, hanem 52641 korona tiszta nye-
 reséget is eredményezett a mostani nehéz
 közgazdasági viszonyok dacára. Az évi ren-
 des közgyűlést február 17 én délelőtti 12
 órakor tartja a pénztárság.

* Szobakezelőnő felvétetik a Zöldfa
 épületben levő 10 szoba kezelésére. Jelent-
 kezhetni a gondnoki irodában Sas-passage
 24. sz. lépcső.

* Holnaptól kezdve cukor káp-
ható. Tudatom a város közönségével, hogy
 vasárnaptól, február 11 től kezdve az öcsesi
 hatósági liszt és ételminer tüzletekben cukor
 vásárolható. A jelenlegi cukorkészletről feb-
 ruár havára minden családtag után 80 duka
 onkrot fognak kiszolgáltatni. A rendelkezésre
 álló cukormennyiség a bizony elosztásának
 biztosítása céljából az üzletek onkrot csak a
 cukorjegyek felmutatása ellenében fogják
 kiadni. Miután a város rendelkezésére álló
 cukormennyiség az igényfeloosultaknak az
 előbbi mérték szerinti kielégítéséhez ele-
 gendő, emellogva a vásárló közönség on-
 krotát óvja meg minden kelemelenségtől,
 na a tolongástól tartózkodik, s miként a
 liszt bevásárlásánál teszi, a hatósági bolto-
 kat nem egyszerre, de a rendelkezésre álló
 egy heti időn belül megoszolva kersei fel.
 Nagyvárád, 1917 február hó 9 én. Lukács
 Odón polgármester-helyettes.

* Tanulói fiúk felvétetnek Földstrick
 Kálmán könyvtárában Széchenyi tér 6.

* Közhőség, hurut, rekedtség és
 nyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer
 a Farkas féle hurut szelvény. Ára 1 kor
 Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájá-
 ban Nagyvárád, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonsz-
 is kapható.

* Világításra 65 voltos dinamo kap-
 csolható, benzinnel motor akumulator eladó
 Kerécs-utca 22 Varga.

ÓR felvétetik a Fekete Sashoz. Jelent-
 kezhetni a gondnoki irodában. Sas-passage
 24 számú lépcső.

* Felosztás a Kék és a Fekete Sas-
 Ára 1 korona 80 fillér Kapható kizárólag
 Farkas István Apolló drogeriájában Rák-
 óczy-ut 7/B.

* Boti szolga felvétetik, Komlós
 Testvéreknel.

Több ház forgalmaz helyen eladó.
 Bővebbet a Nagyváradi Kerécsdelmi és
 Forgalmi banknál, Rimanóczy utca 6 szám.

* „Korona szappan-per” Nem
 kell szappan, sem szód, sem mosópor. Hő
 fehére ncs, a ruhák nem ár, minden
 csomagban törvényes élelgyésszít-női vány.
 Egy fél órá- ceter ár 25 kpr. ruhára 1 ko-
 rona. Egyedüli forrás: Farkas István
 „Apolló drogeria” Nagyvárád Telefon 13-02.

Kiadó. Arany János utca 7. sz házban
 egyedülálló 4 szobás modern lakás fürdő
 szoba s egyéb mellékkelységekkel 1917 má-
 jus 1 re el tekerhetni a Polgári Takarékpénztárnál
 Kacsuth-utca.

SZINHÁZ.

Heti műsori

Szombat délután: Lengyelvér.
 Szombati este: Kárpáthy Z. ház.
 Vasárnap délután: Z uzei kisseesszony.
 Vasárnap este: O. vagy kisseesszony. (Uj
 énekes bohózat.)

Bura Sándor zenekara a szin-
pedon. Az Öcsesi kisseesszony egyik felp-
 páns hatósági elgáriszma egy poz párs mulató
 jelenet, melynek Tomsz Béla, Sik R-2-6
 és Szent Miklós a vidám résztvevői. Ér-
 dekes epizódja, hogy est a telvér mulató
 jelenetet Bura Sándor népszerű cigányzene-
 kara kíséri.

A Lengyelvér szombaton délután
 kerül színpadra Boló szerepében Bihari Sándorral.

Zuzsi kisseesszony Vasárnap dél-
 utáni a színház repertár legkedveltebb
 műsordarabját a Zuzsi kisseesszonyt hozza
 színre a társulat operette együttese.

KÖZGAZDASÁG

Vásári árjegyzék:

	Árak	Forgalom
Tiszta buza	K 41:50	—
Rosa	33:50	—
Árpa	33:—	—
Zab	40:—	—
Tengeri	30:—	—
Burgonya	28:—	—
Borsó	1:40	—
Lencse	1:40	—
Bab	—:76	—
Koleszkása	2:00	—

Liszt.

Láng	K 1:06
Zsuzsoly	—:70
Fehér kenyér	—:54
Barna kenyér	—:50

Takarmányféle.

Széna fuvarral 100 kg. ként	K 30—36
Szalma	8—10
Alom szalma fuvarral 100 kgként	5—6
Zsupszalma	—
Lucerna v. lóhere	32—40

Tüzifa.

Bükk firkmt. fuvarral	K 29
Tölgy	29
Cser	31

Vegyesek.

Marhahús I. osztályu	K 8—780
Ó bor literje	6
Uj bor	4
Szilvapálinka literje	8:10
Szisz literje	8—10
Mész mm kint	26:30
Burgonya kg. ként	26—30
Szalonna kg. ként	9:60
Verechagyma	0:85
Fokhagyma	5—6
Barnatenyér	0:25
Szalonna, nyers friss	9:60
Borsó kg. ként	1:40
Bab	0:76
Koleszkása kg. ként	2

Jóságok. — Szarvasmarhaféle:

	Árak K-ban	Forgalom
II. oszt. jármosókor	3000—6000	40 db
III.	2000—3000	82
Vágómarha élősulj kilója	4 00—4 50	146
Fajstehén	800—2600	120
Vágótehén kgként	3 50—4	90
1 éves fűszborju	600—800	10
„ „ östörborju	400—800	12
Veres borju kgként	3—3 20	6
Bika és kecske	—	—
Bárany párja	200	—

Lovak:

1 pár kocsi	K 3000—6000
1 „ igasló I. oszt.	2000—4000
1 „ „ II.	1600—3000
1 „ „ III.	800—2000
1 db 1 éves csikó	400—800

Forgalom volt 250.

Sertések élősulj kilója:

Malac párja	K 220—640
1 éves sertések párja	400—700
2	500—800
1 db hasas koca	600—1000

Falkássertések:

Forgalom sertésből: Süldő	20 db
Hízott 240—300 kgr.	K 6:80 15
Felbírtott 100—160	db 22 „ 6: 30
Vegyeskönyű	8. 16
	Malacféle „ 40
	1 és 2 évesek 40
	Tenyészakocák. 35

90 kilón feletti hizott sertéseknél a vételár páronként 45 kiló élet és 4 százalékos levonása mellett fizetendő.

Felhajtás nagyon kevés, forgalom alig valami, árak tartottak. A katonaság lovakat vásárolt jó árban.

Főszerkesztő: **Dr. KRÜGER ALADÁR**
Felelős szerkesztő: **F. PAPP KÁROLY**

Eladó muraközi mén.

A nagyváradai lat. szert. káptalan iklódi gazdaságában eladó egy 6 éves sárga telivér muraközimén

Bővebb felvilágosítást nyújt **Jancsó Lajos** szántartó. Iklód pu. u. p. Nagyvárad, Telefon 495.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű főzőszalon

Nagyvárad,
Nagy Sándor-u. 1.

Park-szálloda
mellette.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, késs fűzőkben egyenes tartók, melltartók és baskókban nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztasokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilgigeti színház művészainak egyedüli szállítója.

Telefon: 11-53.

Eladó olc-ón 500.000 darab tégla. Értekezhetni a Nagyváradai Kereskedelmi és Forgalmibank részvén, társaságnál Rimanóczy-utca 6.

Margittai járás főszolgabírója.

188—917. szám.

Pályázati hirdetés.

Biharvármegye margittai járásához tartozó, nyugdíjazás folytán üresedésbe jött magyar-kézi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi február hó 20-ig hozzám nyujtsák be.

Az állás évi javadalmazása 2000 korona törzsfizetés, természetbeni lakás, a szabályszerűleg megállapított átalányok és magánmunkálati díjak.

A választás határnapját később tüzöm ki.

Margitta, 1917. febr. 6.

Dr. Halász Elemér
főszolgabíró.

Az Erzsébetligeten lévő 4 új földszintes házban egy és két szobás lakások mellék helyiségekkel május hó 1-re kiadók.

Értekezni lehet a 3. épületben lakó házmesternél, vagy **Incze** irodában Bémer-tér 3.

Szent László-tér 10 sz. alatt lévő házunkban udvari kávéház helyiségei 1917 május 1 jére kiadó. Azonnal lehet értekezni Mosko its r. t. irodájában.

Kiadó legelő. Duszafalva határában 300 nishold területű legelő 1917 január 1 től bérelhető. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál Kossuth utca.

VIGADÓ mozgószínház

Szombaton
A sárga ember
dráma 3 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

URANIA mozgószínház

Szombaton
A rolytélyes idegen
dráma 3 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 3 órakor és hétköznapokon 5-kor.

APOLLÓ mozgószínház

Szombaton
Párbaj a végzetel
dráma 4 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, vasárnap és ünnepnapon 8 órakor és hétköznapokon 5-kor.

Heti árjegyzék:

HADI MOZSÁR PORCELLÁN ÜTŐVEL . 6 K

- China ezüst kenyér kosár fogóval . . . 5 K
- China ezüst cukor tartó fogóval . . . 5 K
- China ezüst vaj tartó fogóval . . . 5 K
- China ezüst cukor kosár fogóval . . . 5 K
- China ezüst gyümölcs állvány tállal . . . 5 K
- China ezüst dohányzó készlet tálcával . . . 5 K
- China ezüst gyümölcs kosár színezve . . . 5 K
- Alpaca torta állvány majolika betéttel . . . 5 K
- Alpaca kenyér kosár majolika betéttel . . . 5 K
- China ezüst talpas állvány színes üveggel . . . 5 K
- Majolika vizes kancsó színezve . . . 5 K
- Majolika tésztás tál színezve 6 tányérral . . . 5 K
- Majolika virágváza színezve roccoco . . . 5 K
- Befőttes készlet színes roccoco 6 tányérral . . . 5 K
- Befőttes állvány színes 6 tányérral . . . 5 K
- Likör készlet tálcával aranyozva 6 szem . . . 5 K
- Boros készlet roccoco aranyozva 6 szem . . . 5 K
- Sörös készlet roccoco aranyozva 6 szem . . . 5 K
- China ezüst talpas gyümölcs állvány . . . 10 K
- Mosdó készlet fayence színes roccoco . . . 10 K
- Gyermek mo-dó készlet színes felszerelve . . . 10 K
- Fűszer készlet színes felszerelve állvánnyal . . . 10 K
- Teás készlet színes aranyozással 6 szem . . . 12 K
- Kávés készlet színes aranyozással 6 szem . . . 12 K
- Feketekávés készlet tálcával színes 6 sz. . . 12 K
- Ebedlő készlet sz. aranyozással roccoco 6 sz. . . 36 K
- Ebedlő kész. sz. aranyozással roccoco 12 sz. . . 80 K

Konyha felszerelések, zomincozott acél főző edények, Evőeszközök, kávéházi és vendéglői felszerelések.

Képeretkezés, ablak üvegezés gyorsan és pontosan előnyös árban készül.

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg nagykereskedés

Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

FACIPÓ-GYÁR

Haas Lipót

LINOLEUM

NAGYVÁRAD
RÁKÓCZI-UT 5. SZÁM.

Cipőfelsőrész bőrből, talp és sarok fából.

Nagyság: 27—28, 29—35, 36—39, 40—48.
Ár: 14.—, 16.70, 18.40, 24.—K.

DETAIL

ENGROS

